

PIŠETA IN UREJUJETA:
LOJZE KOŠOROK
IN PAVLA GRUDENNO SLOVENIA?
KAR PO DOMAČE...

Te dni sem dobila "Vestnik", slovensko glasilo iz Viktorije, ki na prvi strani prinaša odprto pismo uredniku melburnskega dnevnika "AGE". Pismo, ki je pisano v angleščini sem priobčila v moji rubriki časopisa, ki izhaja v angleškem jeziku pod imenom "Ethnic Newsweek", prepričana sem, da bo prišlo v prave roke. Za naše občinstvo pa priobčujem namesto običajnega pomenka, razlago o temu odprtemu pismu, ki so podpisali predstavniki slovenskih društev v Viktoriji, s katerimi se brez dvoma strinjamo tudi mi.

***

Melbournski dnevnik "The Age" je 23. maja 1978, med poročili iz federalnega parlamenta Avstralije objavil odgovor, ki ga je podal minister za zunanje zadeve Mr. Peacock na vprašanja Mr. Whitlame o gibanju "Fre Slovenia". To gibanje baje organizira eden članov eksekutive liberalne stranke v New South Walesu, po rodu Slovenec. Takole je rekel minister:

"Avstralija ni nikoli priznala neodvisnosti Slovenije od Jugoslavije in njeni pogledi na ta problem so isti kot na problem Hrvaške." Vse poročilo nas Slovence ne bi prav nič prizadelo če ga urednik "The Age"-a ne bi postavil pod z debelimi črkami tiskan naslov "NO SLOVENIA".

Motiv, ki je urednika privedel na to nam je neznan. Morda je le navedna nevednost ali površnost. Čudno pa se nam vseeno zdi, zakaj je urednik smatral potrebno da povdari to, za večino javnosti nepomembno novico, s takim dvomljivim naslovom. Morda so pa le zadaj globlji vzroki.

ČUVANJE DETETA

Tražimo starijo ženo ili bračni par voljni da čuvaju malo dete. Za uzvrat nudimo nameštenu sobu i po želji dnevnu sobu, u Liverpool-u.

Telefon 607-8468, posle 6.30 uveče, ili na adresu:

Petar Popović
36 Dunbar Ave.,
LURNEA N.S.W. 2170

POZNANSTVO

Zelela bih upoznati karakternog i zgodnog muškarca do 43 godine, pravoslavne vere. Imam 41 godinu. Pisati na adresu:
22 Mindarie Street,
NARRABUNDAH, 2604

Pavla Gruden

PO SLOVENIJI PO SLOVENIJI

ZAČEL SE JE
LJUBLJANSKI POLETNI
FESTIVAL

LJUBLJANA-20. junija so v preddverju ljubljanskih Križank ob že tradicionalni pogostitvi s kruhom, soljo in medico ter ob siju ognjemeta svečano odprli 26. mednarodni poletni festival ter 6. jugoslovanski operni bienale. Zatem je v letnem gledališču nastopila ljubljanska Opera z otvoritveno predstavo "Andre Chenier" Umerta Giordana.

SPET "KMEČKA
OHCET" V LJUBLJANI?

LJUBLJANA-Kaže, da bodo turistični delavci iz Ljubljane ponovno oživili atraktivno turistično privedite, ki je vsako leto privabila veliko obiskovalcev - "Kmečko ohcet". Prireditev, ki je bila vrsto let tradicionalna naj bi bila že prihodnje leto, verjetno v začetku junija.

KOLPO LAHKO PIJEŠ

VINICA-Kopla sodi med tiste redke slovenske reke, ki jo ljudje še lahko pijejo, ne da bi se bali za svoje zdravje. Belokranjci vedo, kaj jim pomeni Kolpa, zato je bodo čuvali za vsako ceno. Takšnega mnenja je tudi 50-letni mlinar Juraj Benetič iz Vinice, ki je zaljubljen v ta še ohranjeni biser narave. Mlinar in žagar Jurij ima vedno dela dovolj, vendar kljub temu z enim očesom vedno bedi nad Kolpo. Med drugim vsak dan iz nekakšnega hobija izmeri temperaturo vode, ugotovil je, da je Kolpa imela najmanj 8 stopinj Celzija in največ 26. stopinj. Dnevni podatki ne zapisuje, rad pa jih posreduje kopalcem, ki se najraje kopajo na peščeni in zeleni "plaži" Bedetičeve domačije.

***

"Frankfurter Rundschau" je zapisal Titovo stališče o spoštovanju enakopravnosti, neodvisnosti in pravici do raznolikosti, kot pogojev za nadaljnji kontinuirani razvoj socializma kot svetovnega procesa. Tito je rekel, dodaja ta zahodnonemški časnik, da je nesprejemljiv nekakšen "vodilni center oziroma univerzalni model" v tem procesu.

O tem, kako močno je odmeval Titov govor po svetu, pričajo že sami naslovi v številnih tujih vodilnih dnevnikih: "Opiranje na lastne moči, neodvisnost in nevmešavanje" /Tokio, Šimbun, Japonska/, "Jugoslavija ostaja takšna, kakršna je" /Il Messaggero, Rim/, "Jugoslavija gre po svoji poti" /Buenos Aires Herald/, "Tito poudaril načelo neuvrščenosti in samoupravljanja" /Frankfurter Rundschau/, "Tito opozarja na nevarnost vojne" /Bagdad Observer/, "Titova domovina ostaja neodvisna od blokov" /Al Ahram, Kairo/, "Tito posebejla jugoslovansko revolucijo in neodvisno pot v socializem" /Washington Post/, "Jugoslavija ne bo nikoli trpela, da bi se kdorkoli vmešaval v njene notranje zadeve"

/La Suisse, Ženeva/, "Zgodovinska odgovornost ZDA in ZSSR" /Aften Posten, Oslo/, "Močna in enotna Jugoslavija gleda z zaupanjem v prihodnost" /Corriere della sera, Milano/, "Uspehi socialistične Jugoslavije so pomembni in nesporni" /Izvestija, Moskva/.

ANALIZA NASILJA
NEMCEV NAD
SLOVENCİ

CELOVEC-Akcija koroških kristjanov za sporazumevanje narodnostnih skupin v Celovcu je priredila razpravo ob knjigi "Avstrija in njeni Slovenci". V razpravi je sodeloval soavtor knjige dr. Valentin Einspieler. Zg-

odovinar dr. Haas je v uvodu poudaril tezo, ki je v knjigi sicer širše obravnavana, da namreč na Koroškem med Nemci in Slovenci že od nekdanje vladarhično razmerje. V tem hierarhičnem razmerju se manifestira kontinuiteta strukturalnega nasilja posejčnega nemškega vladajočega sloja nad slovenskim življenjem, medtem ko ima odkrito nasilje pri germanizaciji le podrejeno vlogo in se pojavlja samo v kritičnih situacijah. Te teze je dr. Haas podkrepil s številnimi citati, s katerimi je dokazoval tudi to, da na Koroškem skoraj nikoli ne bilo Slovincem naklonjene politike.

Podpredsednik protislovenskega Heimadienst in ravnatelj največje koroške gimnazije dr. Einspieler, po rodu Slovenec, pa ni našel boljšega dokaza, kot da je dr. Haasu očital, da je v svoji knjigi zagovarjal stališče slovenskega zgodovinarja.

V celoti je razprava potekla dokaj stvarno, če izzamemo nekaj nastopov Einspielerjevih pristašev, ki so pokazali posebno občutljivost pri obravnavanju nacističnega obdobja. Potrdila pa je, da nemško nacionalni dokazi niso kos stvarni znanstveni razpravi in da nemški nacionalizem, kot je potrdil dr. Haas, postaja vedno šibkejši.

NOVA ŠKOFIJA V SLOVENSLEM PRIMORJU

KOPER —
ŠKOFIJSKO MESTO

Po daljšem zavlačevanju, nekaj manj kot dve leti po podpisu osimskih sporazumov med vladama Jugoslavije in Italije, s katerimi je bila dokončno urejena meja med obema državama, je papež Pavel VI. s posebnim apostolskim pismom z dne 17. oktobra 1977, da bi ustregel »tako koristim kot potrebam množice kristjanov«, končno ločil koprsko škofijo od tržaške in jo osamosvojil. Hkrati je imenoval dotodanjega apostolskega administratorja za Slovensko Primorje, titularnega škofa dr. Janeza Jenka za prvega rednega škofa obnovljene škofije. Škof dr. Janez Jenko bo maja letos dopolnil 68 let. V duhovnika je bil posvečen v ljubljanski škofiji, dolga leta pa je služboval v beograjski nadškofiji, nazadnje kot generalni vikar, za apostolskega administratorja za Slovensko Primorje pa je bil imenovan 1. 1964.

S tem aktom je rimskokatoliška verska skupnost v SR Sloveniji dokončno cerkveno-pravno urejena razen župnije Razkrižje v Prekmurju, katere ozemlje je večinoma v mejah SR Slovenije, spada pa pod cerkveno jurisdikcijo zagrebške nadškofije. Obnovljena škofija je bistveno povečana z velikim delom goriške nadškofije ter s pomembnim delom tržaške in reške škofije. Sega od Julijskih Alp mimo Posočja in Vipavske doline, do Pivke, čez Kras do slovenske Istre. Obsega zahodno obrobje slovenskega ozemlja vzdolž jugoslovansko-italijanske meje. Površina znaša približno 4400 km² in ima okrog 240 000 prebivalcev, od katerih jih cerkev prišteva med vernike 205 000. Škofija se deli na 16 dekanij in ima približno 209 župnij. V štirih obalnih župnijah imajo redno bogoslužje tudi v italijanskem jeziku. Nova škofija je vključena tudi v tako imenovano ljubljansko cerkveno pokrajino — metropolijo, ki ji je sedaj poleg Maribora pripadel še Koper. Cerkev v SR Sloveniji je s tem pridobila tudi svojo pokrajinsko škofovsko konferenco, čeprav bodo slovenski škofje tudi vnaprej sodelovali v delu jugoslovanske škofovske konference.

Temelj za sedanjo cerkveno-pravno ureditev Slovenskega Primorja predstavljajo meje nove Jugoslavije, pri čemer pa je potrebno posebej poudariti zgodovinsko odločitev II. zasedanja protifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije ob priključitvi

Istre in Slovenskega Primorja k Jugoslaviji.

Ob tej priložnosti ne bi smeli mimo zaslug našega primorskega človeka, kmeta, delavca, izobraženca, ki so med seboj trdno povezani na tem prelepem koščku slovenske zemlje ohranili slovensko dušo in srce, ne glede na vse pritiske italijanske iredente in v času fašizma. Končno je dobila zaščeno velika večina katoliške duhovščine Slovenskega Primorja in slovenske Istre, ki je v izredno težkem obdobju fašističnega nasilja in raznarodovanja, kot tudi v obdobju narodnoosvobodilnega boja dokazala svojo neomajno privrženost slovenskemu narodu in njegovemu boju za svobodo in boljšo ter pravičnejšo družbeno in politično ureditev. Primorski verniki in duhovniki in pravzaprav šele v novi Jugoslaviji pridobili pravico do svoje enotne cerkveno-pravne ureditve z novo koprsko škofijo. Zanimivo je, da je primorska duhovščina že kmalu po priključitvi k Jugoslaviji ob koncu II. svetovne vojne na pobudo Ciril-metodijskega društva slovenskih katoliških duhovnikov naslovila na Sveti sedež spomenico s prošnjo, naj se vse slovensko primorsko ozemlje, do tedaj v treh škofijah združi v eno samo škofijo. V času od leta 1964 do leta 1977 je bilo v Rim poslanih vsaj 15 uradnih prošenj, ki pa so žal ostale vse brez odmeva. Neizpodbitno zgodovinsko dejstvo torej ostaja, da je šele politična rešitev meje med Italijo in Jugoslavijo v osimskih sporazumih omogočila ustanovitev nove škofije.

Za odnose med socialistično samoupravno družbo in rimskokatoliško cerkvijo v SR Sloveniji kot tudi z ostalimi verskimi skupnostmi lahko rečemo, da se uspešno razvijajo ter da jih označuje dobra volja na obeh straneh za nadaljnje poglobljanje ter medsebojno razumevanje in spoštovanje. Ko je na svečanosti obnovitve koprške škofije v Kopru 8. januarja letos predsednik Komisije SR Slovenije za odnose z verskimi skupnostmi Stane Kolman novo imenovanemu škofu in vsej duhovščini čestital v imenu RK SZDL izvršnega sveta Slovenije ter komisije, je izrazil željo »da bi novi škof vodil obnovljeno in hkrati najstarejšo slovensko škofijo kot del slovenske metropolije v duhu razumevanja za sodobne tokove in na osnovi načel, ki oblikujejo našo socialistično ureditev.«

Crt Podvornik

TRIBINA ČITALACA

**SVI RADOVI KONKURIŠU
ZA NAGRADU CRNOGORSKOG
KUD "NJEGOŠ", SYDNEY**

RASTANAK

Noć bez snova,
dan bez sunca,
i smjeh bez radosti,
to je sve što sam ostavio iza sebe.

Zar nisi vidjela kakvu sam
pustoš i bol
ostavio iza sebe u mom srcu.

Zar nisi vidjela suzu
u oku koju sam htjeo sa
osmjehom da sakrijem?

Zar nisi čula onaj bolni jecaj,
pomješšan sa onim doviđenja,
što sam ti rekao pred odlazak.

Rade Đurić
N. Balwyn Vic.

IDEJA

Setio sam se ...
učiniću nešto za "tebe"
promeniću ime i prezime
i zvaću se "sutra putujem".
A ti ...!
nastavi istraživanja.

Koliko će ti samo dugo
trebati
da upamtiš novi lik,
i uspostaviš ravnotežu.
Ako uspeš
čekaću te negde
na putu F. 10.
sa crvenom zorom.

Ukoliko budeš stigla
prepoznati me nećeš.
-A ja ću te gledati
kako juriš zamnom,
kako se sebi smeješ
i kako ti sve postaje tužno.

Uzalud me nećeš stići,
bićeš umorna od tuge,
i zastaćeš negde.
Svejedno gde ...
i biće ti sve glupo,
a ja ću biti daleko
na devetom horizontu.

Ti ostani, ili nastavi dalje
pa ako ti bude tužno
tuguj sa samom sobom,
jer sam ja sada daleko!

Condor Valentino
Red Hill, ACT

ODLAZAK

Odlaziš s bledilom neba na licu
odlaziš s isplakanom rekom suza
koja nikada neće doći tvom izvoru
a ti nikada nećeš doći u zemlju
u kojoj si do juče samnom bila.

I sunce moje dnosiš s tobom
bez ijedne reči i skrivenog bola
obrisa moje životne strane sveta
neznajući da će nas praznina razdvojiti
posle izlaska zore na istoku.

Ponesite uzdah mog pesničkog bola
u postelji tvrdog duše rasplakane
u kojoj bezgranične misli naviru
dok plamen se gasi sa mog lica
vatra tvoga tela sagore poslednji korak.

Z. Brkić

**DAN KOJI
NEMA
IMENA
VIŠE**

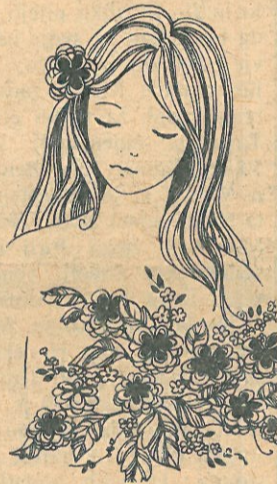
Dan koji nema imena više
izgubio se negde u dnu
moje duše,
nad mojim nebom tužne su
kiše,
ona je otišla, nema je više.

Otišla je s čudnim poble-
dom
otišla je s uplakanim sme-
hom,
otišla je s bolom i tugom
ploveći rekom nepovratno
dugom.

Ostao sam čudno tužan,
jer ljubavi sam bio dužan
a davao sam, davao i sve
sam dao,
al da me voli to nisam
znao.

Dan koji nema imena više
izgubio se negde u dnu
moje duše,
nad mojim nebom tužne su
kiše,
ona je otišla nema je više.

Dragan Stojanović
Canberra

**Razum
u komi**

Ja neću suze roniti više,
Jer čemu patnje i čemu
boli;
Neka mi srce od sad uzdiše,
Kad nikog nema da mene
voli.

Tek zavoleh život i proleće,
Voljenu mladost što sjajom
blista;
Izgledao sam ko nežno
cveće-
Sve u prah ode, ne osta
ništa.

Bez sažaljenja vrme uze sve,
Stari još čuju mladosti zov;
Nešto im odnese životne sne
Čežnjive oči skrivaju bol.

Nesretna ljubav, šta ima
gore?
Svaka je bolest uteha draža;
Dok listaš srećne memoare,
Ti oživljavaš sećanja snažna

Znaš voleo si, al nisi srećan
Izgledaš tužan, ništa ne
shvataš;
Jer posle svega ostaješ sam,
Da kao proklet u komi
skapaš ...

Zamrle suze, nema ih više,
Muzika trešti, savest se
briše;
Drhtaj uz čašu, zatvaram
oči,
U zagrljaju poslednje noći.

Živorad Jovanović

TOM NAUMOVSKI

**ROCKDALE
BUTCHERY**

Treba jednog kvalifikovanog
mesara sa diplomom.

- Odlični radni uslovi i zarada

Javiti se na telefon: 59-4043 ili lično
posetiti vlasnika na adresu: 30 WALTZ
St. ROCKDALE, NSW. 2216

**FOTO
PATRIS
P.L.**

375 KING STR. NEWTOWN
Tel. 513-213, Posle rada 699-7662

ZA NAJKVALITETNIJE VENČANE
RODENDANSKE KAO I FOTO-
GRAFIJE SA DRUGIH
SVEČANOSTI

Obratite se i posetite naš Studio u
Newtownu

BESPLATNO POZAJMLJUJEMO
VENČANE I BRAZMIRSKJE
HALJINE

Posetite nas lično ili putem telefona
ugovorite Vašu posetu.

*U Boji ili
*Crno bele

POSETA POGLAVARA KIPARSKE CRKVE

Posle četvoronedeljne posete Australiji u četvrtak je otputovao za Kipar, poglavar Kiparske autokefalne pravoslavne crkve, njegovo preosveštenstvo arhiepiskop Krisostomos. Za vreme posete Australiji njemu su ukazane najveće počasti od strane crkvenih velikodostojnika, a posebno od strane doseljenika sa Kipra i iz Grčke.

Na slici: Arhiepiskop Krisostomos u društvu P. Aronia, istaknutog grčkog poslovnog čoveka u Australiji /desno/ i glavnog urednika grčkog lista A. Lionisa.

L Šarić Auto Škola

Nudi Vam povoljne uslove da dobijete
VOZACKU DOZVOLU

Za: Automatik, mijenjac, kamion, kao i semitralju uz vrlo povoljne
uslove i niske cijene. Zainteresovani nazovite na Tel. 606-5246 ili
Pisite na Adresu: P.O. Box 346 Cabramatta N.S.W. Mozete polagati
na Vasem jeziku.